



**УХВАЛА**  
**ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ**  
**КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 69 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пунктів 14, 15 розділу Х „Перехідні положення“ Земельного кодексу України**

м. Київ  
1 листопада 2018 року  
№ 67-у/2018

Справа № 1-337/2018(4573/18)

Велика палата Конституційного Суду України у складі суддів:

Шевчука Станіслава Володимировича – головуючого,  
Головатого Сергія Петровича,  
Городовенка Віктора Валентиновича,  
Гультая Михайла Мирославовича,  
Завгородньої Ірини Миколаївни,  
Запорожця Михайла Петровича,  
Касмініна Олександра Володимировича – доповідача,  
Колісника Віктора Павловича,  
Кривенка Віктора Васильовича,  
Лемака Василя Васильовича,  
Литвинова Олександра Миколайовича,  
Мельника Миколи Івановича,  
Первомайського Олега Олексійовича,  
Саса Сергія Володимировича,  
Сліденка Ігоря Дмитровича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 69 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пунктів 14, 15 розділу Х „Перехідні положення“ Земельного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Касмініна О.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

**у с т а н о в и л а:**

1. До Конституційного Суду України звернулися 69 народних депутатів України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення пунктів 14, 15 розділу Х „Перехідні положення“ Земельного кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до положень пункту 14 розділу Х „Перехідні положення“ Кодексу до набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2019 року, забороняється внесення права на земельну частку (пай) до статутних капіталів господарських товариств.

Положеннями пункту 15 розділу Х „Перехідні положення“ Кодексу передбачено, що:

„До набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2019 року, не допускається:

а) купівля-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності, крім вилучення (викупу) їх для суспільних потреб;

б) купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок і зміна цільового призначення (використання) земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, земельних ділянок, виділених в натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) для ведення особистого селянського господарства, а також земельних часток (паїв), крім передачі їх у спадщину, обміну земельної ділянки на іншу земельну ділянку відповідно до закону та вилучення (викупу) земельних ділянок для суспільних потреб, а також крім зміни цільового призначення (використання) земельних ділянок з метою їх надання інвесторам – учасникам угод про розподіл продукції для здійснення діяльності за такими угодами.

Купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв), визначених підпунктами „а“ та „б“ цього пункту, запроваджується за умови набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2019 року, в порядку, визначеному цим Законом.

Угоди (у тому числі довіреності), укладені під час дії заборони на купівлю-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв), визначених підпунктами „а“ та „б“ цього пункту, в частині їх купівлі-продажу та іншим способом відчуження, а так само в частині передачі прав на відчуження цих земельних ділянок та земельних часток (паїв) на майбутнє є недійсними з моменту їх укладення (посвідчення)“.

Народні депутати України зазначають, що оспорюваними положеннями Кодексу обмежено конституційне право приватної власності громадян України, право розпоряджання таким об'єктом приватної власності, як земельні ділянки сільськогосподарського призначення, встановлено повну заборону на відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що безпідставно обмежує, а в деяких випадках практично позбавляє громадян України – власників таких ділянок – можливості ефективно розпоряджатись своєю власністю всупереч положенням статті 41 Конституції України.

В обґрунтування своїх тверджень автори клопотання посилаються на окремі положення Конституції України, Кодексу, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і Перший протокол до неї, юридичні позиції Конституційного Суду України та практику Європейського суду з прав людини.

2. Велика палата Конституційного Суду України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з постановленням Третьою колегією суддів Другого сенату Конституційного Суду України Ухвали від 26 вересня 2018 року про відмову у відкритті

конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“, виходить з такого.

Відповідно до частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні щодо конституційності акта (його окремих положень) зазначаються акт (його конкретні положення), що належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити акт (його окремі положення), а також обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень).

Суб'єкт права на конституційне подання, стверджуючи про неконституційність оспорюваних положень Кодексу, обмежився цитуванням положень частини першої статті 41 Конституції України, пунктів 14, 15 розділу X „Перехідні положення“ Кодексу, навів практику Європейського суду з прав людини та юридичні позиції Конституційного Суду України, не обґрунтувавши взаємозв'язку між змістом зазначених положень Кодексу та статті 41 Основного Закону України.

Таким чином, у конституційному поданні не наведено обґрунтування тверджень щодо неконституційності положень пунктів 14, 15 розділу X „Перехідні положення“ Кодексу, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 35, 51, 52, 61, 62, 66, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 52 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

**у х в а л и л а:**

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 69 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пунктів 14, 15 розділу X „Перехідні положення“ Земельного кодексу України на підставі пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА  
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**